Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

Ghid de Spovedanie

cu rânduiala de rugăciune pentru Sfânta Împărtășanie

Colecția *Ortodoxia pentru toți* – 1
Făgăraș, 2017

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

Redactor: Natalia Corlean
Corectură: Amalia Dragne
Copertă: Alexandru Stănese
Tehnoredactare: Natalia Corlean

© Editura Agaton, 2017

Tel/fax: 0268/211290; 0740/798366
e-mail: comenzi@agaton.ro
www.agaton.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Ghid de spovedanie cu rânduiala de rugăciune pentru Sfânta Împărtășanie. - Făgăraș : Editura Agaton, 2017
ISBN 978-973-1981-98-7
2

CNI CORESI
Tipărit la C.N.I. „CORESI" S.A.
SUCURSALA IMPRIMERIA „ARDEALUL" CLUJ
Sub comanda nr. 170044/2017

Ce este păcatul?

„Păcatul este o conspirație a minții omului cu diavolul, împotriva Legii lui Dumnezeu." (Părintele Arsenie Boca)

„Păcatul este călcarea legii lui Dumnezeu, călcare voită sau nevoită, cu știință sau fără știință, cu fapta, cu cuvântul, cu gândul.

Păcatul este a doua răstignire adusă Mântuitorului, căci prin păcat se reînnoiesc toate batjocurile de altădată și toate bătăile primite. Piroanele, sulița, spinii, prin păcat Mântuitorul le simte din nou. Acum însă nu mai sunt bătute de cei ce-L defăimau și strigau: „Să se răstignească, să se răstignească!"... Acum îi sunt administrate de cei ce zic că cred în El, că-I urmează poruncile, că-L iubesc.

Păcatul este îndepărtare de Dumnezeu și în schimb apropiere de diavol, este îndepărtare de casa Tatălui și păzire în țară străină a porcilor diavolului." (Valeriu Gafencu)

Consecințele păcatului

Păcatul este o infidelitate față de Dumnezeu și o nedreptate față de semenii noștri. Păcatele mari nu au însă consecințe doar asupra celui care le săvârșește, ci și asupra familiei, casei, copiilor sau gospodăriei.

Păcatul este cel mai mare rău din lume. Unii spun că cel mai mare rău este boala, sau sărăcia, sau moartea. Dar nici una dintre acestea nu ne îndepărtează de Dumnezeu ca păcatul. Prin păcat nu ne îndepărtăm doar de Dumnezeu, ci și de cei din jurul nostru, pentru că el este cauza dezbinării în sânul familiilor, a certurilor între vecini, a neînțelegerilor între rude. Păcatul otrăvește inima cu invidia, ne învață minciuna și iubirea de avuții, ne umple de mânie și ne șoptește să căutăm răzbunare. El este pricina bolilor, suferințelor, nedreptăților și războaielor din lume. Toate relele din lume se petrec din cauza păcatului, pentru că prin păcat omul se rupe de Dumnezeu și nu-și mai dă seama ce este bine pentru el și ce este rău. Făcând păcatul, alegem să ieșim din binecuvântarea lui Dumnezeu. „Binecuvântare veți avea dacă veți asculta poruncile Domnului Dumnezeului vostru..." Deuteronom 11, 27

Ce este Spovedania?

Păcatul făcut de Adam l-a îndepărtat pe om de Dumnezeu, aducându-i necazuri, boli și suferințe. Mântuitorul Iisus Hristos, prin răstignirea Sa pe cruce pentru noi, ne-a adus iertarea. Pentru a fi însă iertați trebuie ca și noi să îndeplinim o condiție: să ne pocăim, adică să ne pară rău pentru păcatele noastre și să dorim să ne îndreptăm. Iar mijlocul pe care ni l-a lăsat Dumnezeu pentru ca El să ne ierte păcatele este Taina Spovedaniei.

Izvor de bine

Spovedania este ca un leac. Așa cum pentru bolile trupului există medicamente, și pentru bolile sufletului, cauzate de păcate, există Spovedania, iar doctorul este Dumnezeu. El este Cel care ne spune în Scriptură: „Duceți-vă și vă arătați preoților! Mărturisiți-vă păcatele înaintea lor! Pocăiți-vă din tot sufletul și veți fi sloboziți din lanțurile păcatului!"

Spovedania aduce iertarea păcatelor și împăcarea cu Dumnezeu, care se va vedea în viața noastră prin liniștea și pacea din suflet, dar și prin bucuria pe care o vom răspândi în jurul nostru, pentru că omul împăcat cu Dumnezeu răspândește liniște și bunătate. Taina Sfintei Spovedanii aduce celor care o primesc numai efecte binefăcătoare: luminarea minții și cumințenie, înțelepciune și

putere, sănătate sufletească și trupească; ea aduce înțelegere și dragoste în familiile ale căror membri se spovedesc regulat, întărind astfel căminele. Iată de ce se lipsesc cei care nu se spovedesc!

Amânarea Spovedaniei, bucuria celui rău

Un mare vicleșug al diavolului este acela de a ne îndemna să amânăm Spovedania, din diverse motive. Deși nici unul nu este întemeiat, noi cădem adesea în plasa lui. Iată însă și motivele pentru care trebuie să alungăm degrabă această ispită care ne ține departe de harul iertării:

1. Nimeni nu știe ce aduce ziua de mâine. Cine poate fi absolut sigur că apucă ziua de mâine, indiferent de vârsta pe care o are? Iar cel mai groaznic lucru pentru un om este să rămână nespovedit. Responsabilitatea nu cade numai pe omul nespovedit, căruia nu îi sunt iertate păcatele, ci cade și pe toți cei ai casei, dacă ei nu l-au îndemnat să se spovedească.

2. Chiar dacă ajungem la bătrânețe, nu putem ști dacă vom reuși să ne spovedim. Pe de o parte din cauza mândriei, pe de altă parte datorită obișnuinței rele, nu se știe dacă omul ajuns la o vârstă înaintată se poate schimba așa de mult încât după o viață întreagă în care nu s-a spovedit să poată face o Spovedanie curată. Spune o vorbă: *Ce semeni la tinerețe, aceea culegi la bătrânețe!* În cele mai multe

cazuri oamenii ajunși în asemenea situații sunt de neschimbat. Foarte greu este să îndrepți un bătrân care a trăit toată viața lui departe de Dumnezeu, de Biserică și de Spovedanie. Numai mila lui Dumnezeu mai poate face minuni!

3. Cei căsătoriți, cu familii, copii și nepoți, trebuie să se gândească serios la transmiterea păcatelor lor peste urmași. De ce să sufere un copil pentru păcatele părinților? Nu poți să știi cât trăiești, dacă mai ai timp de Spovedanie și de răscumpărarea păcatelor.

4. Păcatele le facem continuu, de aceea și Spovedania e bine să fie deasă. Numai un păcat de am face în fiecare zi (și cu siguranță că nu facem numai unul, cel puțin cu gândul) și într-un an se adună peste trei sute. Darămite în mai mulți ani...

5. Atunci când părinții nu se spovedesc, nu se împărtășesc și nu trăiesc după poruncile lui Dumnezeu, nici copilul nu va face acest lucru. Degeaba spunem cu gura ce e bine și ce e rău sau ducem copilul la împărtășit; acesta va reține faptele noastre, nu vorbele.

Nu există om fără păcat!

De multe ori oamenii spun: „Eu nu am păcate... N-am furat, n-am omorât, nu am nimic cu nimeni!" Dar iată ce ne spune Scriptura: „Dacă zicem că păcat

nu avem, ne amăgim pe noi înșine, și adevărul nu este în noi" (Ioan 1,8).

Păcatele, chiar dacă sunt mici și par neînsemnate, ele sunt ca firele de praf. Nu se văd, dar dacă nu le ștergi prin spovedanie permanentă, ele se adună și murdăresc sufletul. Păcatele mărunte sunt adeseori mult mai primejdioase decât cele mai mari fărădelegi, deoarece acestea din urmă apasă greu conștiința și îl îndeamnă pe om la Spovedanie, pe când păcatele mărunte nu apasă în mod deosebit pe suflet, însă au însușirea ucigătoare de a-l face insensibil la harul lui Dumnezeu. Păcatele mărunte amorțesc conștiința omului și îl fac să amâne mereu Spovedania, spunându-și: „O, dar ce e așa de grav? N-ai făcut nimic chiar așa de rău!"

Păcatele mărunte nasc o adevărată slăbiciune în viața omului. Așa cum ceasul cu pendulă se oprește din pricina depunerii prafului, așa și pulsul duhovnicesc al omului se stinge treptat sub stratul de păcate mărunte adunate. Pentru ca ceasul să pornească din nou, trebuie șters praful. Pentru ca sufletul omului să se trezească, trebuie să își mărturisească și cele mai mărunte păcate, pentru ca acestea să-i fie șterse.

Pregătirea pentru Spovedanie

Ce trebuie să facem înainte de a merge la duhovnic?

Dintre apostolii lui Hristos, avem două exemple care au păcătuit împovărător de greu: Petru s-a lepădat de Hristos, iar Iuda L-a vândut. Petru a fost iertat, însă Iuda a pierit. Petru a fost primit din nou în vrednicia apostoliei sale, iar asupra lui Iuda până astăzi atârnă blestemul veacurilor.

Cum s-a mântuit Petru și cum s-a osândit Iuda? Ce trebuia să facă nefericitul Iuda? După ce a păcătuit trebuia să se mărturisească? Dar iată că, la prima vedere, el s-a mărturisit, căci a mers la farisei și le-a spus: „am păcătuit, căci am vândut sânge nevinovat" (Matei 27, 4). Și, odată cu mărturisirea, le-a întors și cei 30 de arginți. Aceasta nu a fost de ajuns? Răspunsul vine din ce s-a întâmplat ulterior: după mărturisire a mers și s-a spânzurat. De ce? Pentru că singură, spovedania stearpă nu mântuiește! În afară de simpla mărturisire e nevoie și de pocăință, dar și de credință vie în mila lui Dumnezeu.

Nu astfel a făcut însă Petru. În curtea lui Caiafa el s-a lepădat de trei ori de Hristos, de Binefăcătorul și Învățătorul său: „nu cunosc pe Omul Acesta" (Matei 26, 74). Dar la a treia lepădare, auzind cântatul cocoșului, și-a adus aminte cum îi proorocise

Mântuitorul despre aceasta, și-a dat seama de greșeala sa, s-a căit în inima lui, a ieșit din acea curte și s-a îndepărtat îndată de slugile arhiereului și a început să verse lacrimi amare – lacrimi ale unei sincere, vii și adânci căinţe.

Sfântul Petru ne-a lăsat astfel o pildă vie despre cea mai importantă condiție la care trebuie să răspundem când ne întoarcem la Dumnezeu prin Spovedanie. Aceasta este credinţa în milostivirea lui Dumnezeu, care izgonește orice deznădejde. Dumnezeu este dragoste. Oricât ar fi de greu păcatul nostru, El ni-l va ierta, este suficient să ne căim din inimă. În Sfântul Petru vedem modul în care se face Spovedania. Când și-a dat seama de greșeala lui, el îndată a ieșit din acea blestemată curte unde se lepădase de Hristos. Așa și noi, cei care dorim să ne mărturisim și să ne întoarcem la Dumnezeu, să ieșim din blestemata curte a păcatului, unde nu de trei ori, ci de mii de ori ne lepădăm de Hristos prin fiecare păcat, oricât de mărunt, pe care îl facem cu trupul, sau cu inima, sau cu mintea.

Apoi, când a rămas singur, Sfântul Petru și-a venit în sine, și-a amintit grozăvia păcatului său și, din adâncul suferinţei sale, a plâns cu amar. Astfel și noi, când mergem la duhovnic, trebuie să facem o pregătire înainte. Să ne îndepărtăm de tulburarea și agitația de zi cu zi, să lăsăm orice altă grijă, să ne adunăm gândurile, să ne rugăm din inimă și să ne

facem un examen de conștiință: unde am greșit?

Să ne cercetăm conștiința, să plângem pentru căderile noastre și să ne dorim să ne îndreptăm. Dacă ne simțim sufletul împietrit, e bine să îl înmuiem cu câteva **rugăciuni de pocăinţă** (vezi p. 33).

Cercetarea conștiinței

Pentru a face o Spovedanie curată, care să ne fie de folos, trebuie să facem o mărturisire serioasă. Atunci când ne prezentăm ca la un interogatoriu, așteptând ca preotul să ne ia la întrebări, suntem superficiali. Spovedania serioasă nu presupune ca preotul să întrebe, ci cel ce se spovedește își mărturisește păcatele fără să fie întrebat. Ea se bazează pe o cercetare a conștiinței care trebuie făcută înainte, în urma căreia e bine să notăm pe o foaie de hârtie păcatele pe care le-am făcut.

Pentru a ușura această cercetare a conștiinței, mai ales la începutul drumului pe Calea credinței, este de ajutor un îndrumar de Spovedanie. Acesta este doar orientativ, însă ne ajută să discernem care sunt faptele care Îl întristează pe Dumnezeu și ne fac rău nouă înșine. Cel mai simplu îndrumar pleacă de la cele **zece porunci:**